

Sbírka zákonů republiky Československé

Částka 24.

Vydána dne 30. května 1950.

Cena Kčs 1.—.

O B S A H:

51. Nařízení o územním plánování obcí.

51.

**Vládní nařízení
ze dne 16. května 1950
o územním plánování obcí.**

Vláda republiky Československé nařizuje podle § 2 odst. 3, § 5 odst. 3, § 15 odst. 5, § 26 odst. 1 a §§ 27 a 29 zákona č. 280/1949 Sb., o územním plánování a výstavbě obcí (dále jen „zákon“):

Část I.

Územní plány obcí.

§ 1.

Účel územního plánování obcí.

(1) Územní plány obcí (dále jen „územní plány“) zajišťují, aby vývoj obcí byl v souladu s budováním socialismu, zejména tím, že

- a) připravují přestavbu vesnic, odpovídající postupnému převádění zemědělské výroby na vyšší formy, aby se tak životní podmínky měst a vesnic postupně sblížovaly a odstraňovaly se rozdíly mezi městem a venkovem,
- b) připravují nutné změny ve struktuře městských osídlení,
- c) slouží plánovitému rozmisťování výrobních sil v kraji a podrobněji umisťují plánované úkoly v obci,
- d) zajišťují plánovitost v rozvoji obcí tím, že výstavbu nových objektů soustřeďují na místa nejvhodnější pro daný účel a zabezpečují hospodárné a účelné využití pozemků,
- e) zabezpečují podmínky pro výstavbu obecně potřebných zařízení.

(2) Při územním plánování je třeba dbát toho, aby obce byly budovány ve shodě s veřejnými potřebami a zájmy, zejména se zájmy obrany státu. Při řešení všech otázek je nutno brát zřetel na jejich vztahy ke všem složkám hospodářství, na hlediska výtvarná a na ochranu kulturních památek a přírody.

Směrný územní plán obce.

§ 2.

Směrný územní plán obce (dále jen „směrný plán“) se pořizuje pro základní území společných zájmů, jímž jsou celá území jedné nebo více obcí. Krajský národní výbor může sdružit místní národní výbory dvou nebo více obcí k pořízení společného směrného plánu.

§ 3.

Směrný plán obsahuje:

- a) plán komunikační sítě (trasy železnic, trasy silnic širšího než místního významu a na ně navazující síť hlavních dopravních ulic a náměstí, vodní cesty);
- b) plán rozvržení ploch, kterým se určuje využití ploch pro jednotlivé účely, zejména pro těžbu nerostů, výrobu, dopravní zařízení včetně potřebných budov (též pro letiště, poštu a telekomunikace), bydlení, veřejnou správu, služby (sociální, zdravotní a kulturní, tělesnou výchovu, distribuci) a porosty; v tomto plánu se též vyznačí plochy určené pro asanaci krajiny (§ 17 odst. 1 zákona);
- c) plán vodohospodářských opatření;
- d) plánovanou hustotu obyvatelstva (počet obyvatelstva plánovaný na 1 ha obytných ploch vymezených dopravními ulicemi) a plánovaný počet obyvatelstva obce;

- e) památkově chráněné budovy, porosty, stromy, památkové a přírodní rezervace, zastavěné i nezastavěné plochy;
- f) soubornou zprávu, která z obsahu uvedeného pod písm. a) až e) vyvozuje celkové závěry pro plánovaný vývoj území, pro něž se směrný plán pořizuje, při čemž má zejména na zřeteli neuspokojené základní potřeby pracujících a dává směrnice pro vypracování a obsah podrobného územního plánu obce.

Podrobný územní plán obce.

§ 4.

Podrobný územní plán obce (dále jen „podrobný plán“) se pořizuje na podkladě směrného plánu, pokud od něho nebylo upuštěno (§ 26 odst. 2 zákona), a to pro onu část území, pro kterou je to účelné. Pro celé území obce se podrobný plán pořizuje, je-li to nutné pro členitost území obce a intenzivní způsob jeho využití, nebo předpokládá-li směrný plán podstatné změny ve využití pozemků na převážné části obce. Rozsah území, pro které se má pořídit podrobný plán, určuje krajský národní výbor.

§ 5.

(1) V podrobném plánu jsou graficky vyznačeny:

- a) plochy se schematickým znázorněním způsobu zastavění a počtu podlaží (u ploch určených pro výrobu tehdy, je-li již dostatečně znám její druh a rozsah) a jak budou zachovány památkově chráněné části obce,
- b) nezastavitelné plochy a
- c) zpravidla též stavební obvody se směrnici pro postup jejich zastavování.

(2) V obcích, v nichž bude upuštěno od pořízení směrného plánu (§ 26 odst. 2 zákona), musí podrobný plán vyhovovat též ustanovení § 3 o obsahu směrného plánu.

(3) Podrobný plán dává směrnice pro asanaci nebo přestavbu obce se zřetelem na hospodárné využití dosavadních komunikací a jiných veřejných zařízení, jakož i pro pořadí, v němž se asanace nebo přestavba mají postupně provést. Přitom je třeba dbát toho, aby střed obce včetně historických částí (jádro obce) nechal a nevyliďňoval se, nýbrž byl obydlen pracujícím lidem, pokud to není ze zdravotních nebo jiných důvodů nevhodné, aby byl vybaven veřejnými zařízeními pro potřebu svého obyvatelstva a aby bytová úroveň v něm nezůstávala za nově vyrůstajícími částmi obce. Podle potřeby dá podrobný plán též směrnice pro asanaci krajiny.

Část II.

Pořizování územních plánů a řízení o nich.

§ 6.

Podkladem pro vypracování územních plánů jsou rozbor, které podávají přehled o tom, jak je území obce vybaveno, jak je ho využito a jaké jsou možnosti a předpoklady jeho rozvoje. Rozbor pořizují krajské národní výbory.

§ 7.

(1) Místní národní výbor pořizuje územní plány podle směrnice a pokynů, které mu dá krajský národní výbor po předchozím zjištění stanovisek ústředních úřadů, jejichž působnosti se dotýká obsah plánů, zejména též ministerstva národní obrany. Krajský národní výbor vymezí svými pokyny též úkoly, které má obec plnit v hospodářském životě na území okresu a kraje a ve vývoji vzájemných vztahů jednotlivých částí okresu a kraje.

(2) Místní národní výbor zadá vypracování územních plánů odborným místům, nebo je vypracovává sám. K zadání vypracování územních plánů je třeba souhlasu krajského národního výboru. Nepořídí-li místní národní výbor územní plány ve lhůtě stanovené krajským národním výborem, zařídí krajský národní výbor provedení potřebných prací.

(3) Návrh podrobného plánu se vyloží tak, aby byl veřejně přístupný po dobu 21 dnů; vyložení se vyhlásí v příslušném úředním listě. Občané bydlící v obci mohou v době vyložení podat k plánu připomínky. V téže lhůtě mohou veřejné orgány, kterých se dotýká obsah plánu, k němu podat námítky.

(4) Místní národní výbor předloží územní plán, na němž se usnesl, prostřednictvím okresního národního výboru krajskému národnímu výboru. Krajský národní výbor projedná územní plán s ústředními úřady, jejichž působnosti se dotýká obsah plánu, a vydá po předchozím souhlasu vojenské správy výměr, jímž

- a) buď plán potvrdí, po případě s menšími úpravami, nebo
- b) jej vrátí k přepracování a stanoví, jak a v jaké lhůtě má být plán změněn nebo doplněn, po případě,
- c) jde-li o podrobný plán, rozhodne zároveň o podaných námítkách (odstavec 3), pokud jim nevyhověl již místní národní výbor.

(5) Z výměru uvedeného v odstavci 4 se mohou odvolat místní národní výbor a veřejné orgány, kterých se dotýká obsah plánu, k státnímu úřadu plánovacímu; pokud se odvolání týká též působnosti jiného ústředního úřadu, rozhodne státní úřad plánovací v dohodě s ním.

(6) Nevyhoví-li místní národní výbor pravomocně uděleným pokynům ve stanovené lhůtě,

zařídí provedení potřebných prací krajský národní výbor.

§ 8.

Pořizuje-li se územní plán pro více obcí, dohodnou se zúčastněné místní národní výbory o jeho vypracování a plán se projedná způsobem, stanoveným v § 7, ve všech zúčastněných obcích. Dojde-li k rozdílným usnesením, rozhodne o rozporech krajský národní výbor. Krajský národní výbor též určí, který místní národní výbor zařadí úhradu nákladů do svého rozpočtu.

§ 9.

Do konce roku 1951 se náklady na pořízení územních plánů hradí z rozpočtu státního úřadu plánovacího.

Část III.

Stavební obvody a podstatné změny ve využití pozemku.

§ 10.

Stavební obvody.

(1) Pro každou obec, v níž se mají provádět nové pozemní stavby nebo veřejná zařízení, se určí jeden nebo více stavebních obvodů. Při určování stavebních obvodů se přihlídně k potřebě ploch pro jednotlivé účely a druhy staveb, pokud ji lze předvídat.

(2) Z výměru krajského národního výboru o určení nebo změně stavebního obvodu (§ 5 odst. 3 zákona) se mohou odvolat místní národní výbor a veřejné orgány, kterých se dotýká určení stavebního obvodu, k státnímu úřadu plánovacímu, který o odvolání rozhodne v dohodě s ministerstvem techniky. Právo-mocně určený stavební obvod se veřejně vyhlásí v obci způsobem v místě obvyklým a vyznačí se v podrobném plánu.

§ 11.

Stavby mimo stavební obvody.

(1) Mimo stavební obvody určené podrobným plánem nebo krajským národním výborem (§ 5 odst. 3 zákona) lze provádět jen tyto stavby:

- a) stavby k účelům obrany státu nebo pro potřeby vojenské správy,
- b) vedení plynu, vody, páry, nafty, kanalizační vedení (s výjimkou čistících stanic), vzdušné i kabelové vedení elektřiny silnoproudé a vzdušné i kabelové vedení telekomunikační s potřebnými stavebními zařízeními, pokud procházejí územím, které není určeno k zastavění;
- c) stavby komunikací včetně nutných provozních doplňků (čekárny, strážnická stano-

viště, hradla, čerpací stanice a pod.), nikoli však stavby větších budov (staničních a pod.); toto ustanovení však neplatí pro budování ulic v souvisle zastavěné části obce;

d) úpravy dosavadních budov, kterými se nemění jejich půdorysné a výškové rozměry.

(2) S povolením krajského národního výboru lze mimo stavební obvody provádět:

- a) úpravy dosavadních budov, kterými se mění jejich půdorysné a výškové rozměry;
- b) ojedinělé nové stavby pro účely zemědělství, lesnictví, hornictví nebo jiné těžby nebo zpracování nerostů a využití přírodních zdrojů, dále pro účely průmyslové výroby, dopravy, rozhlasu, zdravotnictví, zotavné péče a cestovního ruchu;
- c) ojedinělé nové stavby, jichž je třeba k ochraně památek kulturních a přírodních (kryty nad archeologickými vykopávkami, strážní a správní objekty na hradních zříceninách, výzkumné stanice a pod.).

(3) O odvolání z výměru, jímž krajský národní výbor zamítne návrh na vydání povolení podle odstavce 2, rozhodne státní úřad plánovací v dohodě s ministerstvem techniky a ústředním úřadem, jehož působnosti se věc dotýká.

§ 12.

Podstatné změny ve využití pozemku.

(1) Kde neplatí územní plán, je nutno před zařazením do návrhu příslušného prováděcího plánu, jenž má být stanoven k provedení jednotného hospodářského plánu (dále jen „prováděcí plán“), po případě do návrhu na změnu tohoto plánu, hlásit místně příslušnému krajskému národnímu výboru:

- a) rozšíření ploch, na nichž se doluje nebo na kterých se projeví účinky dolování. Jsou to zejména plochy provozní, plochy poddolované a plochy dopravní a jiná vedlejší zařízení v hornictví;
- b) přerušení provozu na plochách uvedených pod písm. a), na př. zastavení dolování, odklizení dopravních a jiných zařízení v hornictví s pozemku;
- c) stavby nových silnic a železnic a jejich mostů, jakož i jejich rozšiřování, které bude mít za následek zvýšení jejich kapacity (na př. další kolej železniční trati, rozšíření silnice, přestavba cesty na silnici), a jejich přeložky, zřízení a zrušení letišť;
- d) stavby vodních cest a zařízení na využití vodních sil, lanových převozů, úpravy řek, budování ochranných zařízení proti záplavám, zařízení k zásobování vodou a k odvádění vod odpadových, stavby čistících kanalizačních stanic, zařízení k zachycení a vy-

užití přírodních minerálních a léčivých zdrojů;

- e) zřizování vzdušných elektrických vedení silnoproudých o napětí vysokém a velmi vysokém, vzdušných vedení silnoproudých a vedení telekomunikačních, jakož i dálkových plynových vedení;
- f) zřizování lomů, jílovišť, pískoven, rašelinišť a pod.;
- g) lesohospodářská opatření, pokud se týkají souvislé plochy větší než 20 ha;
- h) zřízení nebo zrušení tankových skladů a čerpacích benzinových stanic.

(2) K hlášení je povinen, kdo navrhuje, aby činnost podléhající hlášení byla zařazena do prováděcího plánu (investor). Neobdrží-li ohlašovatel do 3 týdnů ode dne, kdy hlášení podal, sdělení krajského národního výboru, že si vyhrazuje rozhodnutí po provedení šetření, má se za to, že krajský národní výbor souhlasí s provedením ohlášené činnosti. Nesouhlasí-li krajský národní výbor s provedením této činnosti, ježto by byla v rozporu s účelným, hospodárným a uceleným vývojem obce, oznámí to ohlašovatel. Takovou činnost nelze zařadit do návrhu prováděcího plánu. Ze zamítavého rozhodnutí krajského národního výboru se může ohlašovatel odvolat k státnímu úřadu plánovacímu, který o odvolání rozhodne v dohodě s ústředním úřadem, jehož působnosti se ohlašovaná činnost dotýká.

Část IV.

Ustanovení společná, přechodná a závěrečná.

§ 13.

Vstup na nemovitosti a náhrada škody.

(1) Pro vypracování rozborů nebo územních plánů mohou osoby, které se vykázají potvrzením krajského nebo místního národního výboru, pokud podle zvláštních předpisů není třeba též povolení jiných orgánů, vstupovat na nemovitosti určené národním výborem a provádět tam nutné práce, které mohou být provedeny jen na místě samém. Takové osoby jsou povinny dbát toho, aby škoda, pokud se jí při těchto pracích nelze vystříhat, byla co nejmenší, a zachovávat vůči nepovolaným osobám mlčenlivost o skutečnostech, o kterých se dověděly při své činnosti.

(2) Škody, kterých se nebylo lze vystříhat, hradí místní národní výbor; nedojde-li k dohodě o výši náhrady, rozhodne o ní okresní národní výbor.

(3) O náhradě škody, která byla způsobena úmyslně nebo hrubou nedbalostí, platí obecné předpisy.

§ 14.

Přechodná ustanovení.

(1) Po přechodnou dobu se určují stavební obvody též v obcích, které nemají potvrzený územní plán ani platný upravovací plán (§ 19 zákona), avšak jen v nejnutnějším rozsahu.

(2) Upravovací plány, které v počáteční den účinnosti tohoto nařízení ještě nebyly schváleny podle dosavadních předpisů, se předloží krajskému národnímu výboru, který může určit, aby byly projednány jako směrné nebo podrobné plány.

§ 15.

Prováděcí předpisy.

Státní úřad plánovací stanoví vyhláškou v příslušném úředním listě

- a) způsob, jakým se zadává vypracování rozborů (§ 6) a územních plánů,
- b) v dohodě s ministerstvem techniky způsob vypracování rozborů a územních plánů a měřítka, ve kterých se vyhotovují, jakož i směrnice, kterými se podrobněji vymezí obsah územních plánů,
- c) v dohodě s ministerstvem národní obrany a vnitra podmínky, za kterých lze nahlížet do územních plánů,
- d) v dohodě se zúčastněnými ministerstvy, zejména s ministerstvy národní obrany, vnitra a techniky, směrnice pro určování stavebních obvodů (§ 10 a § 14 odst. 1), zejména jaké plochy je třeba pojmout do stavebního obvodu, případy, ve kterých se má určit stavební obvod a pro jaké účely, dále směrnice pro řízení o určování stavebních obvodů, jakož i konec přechodné doby uvedené v § 14 odst. 1.

§ 16.

Účinnost zákona.

Ustanovení §§ 1 až 5, 15 a 16, 19, 21 a 24 až 29 zákona, pokud se týkají územního plánování, nabývají účinnosti dnem 1. června 1950.

§ 17.

Účinnost a provedení nařízení.

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem 1. června 1950; provedou je ministr-předseda státního úřadu plánovacího a ministr vnitra v dohodě se zúčastněnými členy vlády.

Zápotocký v. r.

Dr. Dolanský v. r.

Nosek v. r.